

Готово четвртину гаса Европска унија данас набавља из Русије, неке источноевропске земље потпуно зависе од ње. Међутим, Москва жели и даље да јача позиције у том подручју.

О намерама Гаспрома главни уредник часописа „Русија у светској политици“ Фјодор Лукјанов каже: „Гаспром покушава да обезбеди монопол Русије у снабдевању евроазијског подручја гасом. То је стратешки циљ. Зато се улажу напори да се онемогући да гас из Евроазије стиже у Европу мимо Русије“, каже Лукјанов.

Један циљ је обезбеђивање тржишта, други изградња нових гасовода. Татјана Митрова из руске Академије наука каже: „У енергетској политици постоје три приоритета: прво, обезбедити тачност испорука, друго, стећи нове купце, дакле диверзификација тржишта, и треће, изградња нових ценовода“.

И док Европска унија никако да се договори о заједничкој енергетској политици, Русија склапа споразуме са појединим чланицама о изградњи нових гасовода. У првом плану су два пројекта – „Северни (балтички) ток“ којим ће од 2012. године гас стизати из Санкт Петербурга у Немачку. Пандан на југу је „Јужни ток“ којим ће, мимо Украјине, гас стизати од Црног мора преко Бугарске и других балканских земаља до Италије.

Од како је Путин дошао на чело земље Гаспром је под контролом Кремља, а његов шеф Алексеј Милер сматра се Путиновим човеком од поверења. Компанија има 330 хиљаде запослених и контролише 17 процената светских резерви гаса. Милер је уверен да ће бити новца за финансирање пројеката, иако је цена гаса у паду и прошлог децембра је изјавио: „Цене ће нешто пасти у првом кварталу 2009. године, али ће остати довољно високе. Профит ће и даље бити више него довољан да финансирамо наше пројекте“.

Међутим, многи аналитичари сумњају у оправданост Милеровог оптимизма. Потребне су милијарде за отварање нових гасних поља као што су Јамал на северу Сибира или Штокман у Баренцовом мору, а концерн је већ у великим дуговима. Међутим, пошто ће у догледној будућности бити исцрпљене резерве на досадашњим пољима неизбежно је отварање нових. Већ сада Гаспром испуњава обавезе према Европској унији купујући гас од средњеазијских земаља.

(Deutsche Welle)